

Liturgie voor het
LOTENFEEST - PURIM

פורים

1. הדלקת נרות Had'laqat nerot - Het aansteken van de feestkaarsen

Op Erev Purim steekt de vrouw des huizes de feestkaarsen aan en zegt daarna de volgende ברכה B'racha [zegenspreuk]:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר קדשנו
בדמו של ישוע וציונו להיות אור לגוים:

Baruch Ata, Adonai, Eloheinu, Melech haOlam, asher qid'shanu b'damo shel Yeshua, v'tzivanu l'hiyot or l'goyim.

Gezegend zijt Gij, Eeuwige, onze G'd, Koning van het heelal, die ons heeft geheiligd door het bloed van Yeshua en die ons heeft opgedragen een licht voor de wereld te zijn.

לְרִים עֲבָרִים [Hebreeën] 10:10 en מַתִּיָּהוּ [Mathéüs] 5:14-16

2. קריאת שמע Q'riyat Sh'ma - De geloofsbelijdenis

Men zegt staande קריאת שמע Q'riyat Sh'ma met het gezicht naar Jeruzalem:

שמע ישראל יי אלהינו יי אחד:
ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד:

Sh'ma Yisra'el: Adonai Eloheinu, Adonai Echad!

Baruch Shem k'vod Mal'chuto l'olam va'ed!

Hoor Israël: de Eeuwige is onze G'd, de Eeuwige is EEN!

Geprezen zij de Naam van Zijn Koninklijke Majesteit, voor in alle eeuwigheid!

יֹמָא 6:2 Yoma 6:2 en דְּבָרִים [Deuteronomium] 6:4

ואהבת את יי אלהיך בכל לבבך
ובכל נפשך ובכל מאודך:
והיו הדברים האלה אשר אנוכי מצוך היום על לבבך:
ושננתם לבניך ודברת בם בשבתך בביתך
ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך:
וקשרתם לאות על ידיך והיו לטוטפות בין עיניך:
וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך:

V'ahav'ta et Adonai Eloheicha b'chol l'vav'cha
uv'chol naf'sh'cha uv'chol m'odecha.

V'hayu haD'varim haEle, asher anochi m'tzav'cha haYom, al l'vavecha.

V'Shinar'tam l'vaneicha, v'dibar'ta bam, b'shiv't'cha b'veitecha,
uv'lech't'cha baDerech uv'shoch'b'cha uv'qumecha.

Uq'shar'tam l'ot al-yadeicha, v'hayu l'totafot bein einecha.

Uch'tav'tam al-mezuzot beitecha uvish'areicha.

Gij zult de Eeuwige, uw G'd, liefhebben met geheel uw hart en met geheel uw ziel en met geheel uw kracht. Wat ik u heden gebied, zal in uw hart zijn, gij zult het uw kinderen inprenten en daarover spreken, wanneer gij in uw huis zit, wanneer gij onderweg zijt, wanneer gij nederligt en wanneer gij opstaat. Gij zult het ook tot een teken op uw hand binden en het zal u een voorhoofdsband tussen uw ogen zijn, en gij zult ze schrijven op de deurposten van uw huis en aan uw poorten.

דברים D'varim [Deuteronomium] 6:4-9

3. עמידה Amida - Het hoofdgebed

Het hoofdgebed wordt staande, met aaneengesloten voeten, gezegd en daarom ook wel עמידה Amida genoemd, hetgeen 'staande' betekent.

אדוני שפתי תפתח ופי יגיד תהילתך:
אתה גדול אתה גדול ואגילה בישועתך:
אדוני שפתי תפתח ופי יגיד את שם ישוע:
עמנואל עמנואל השם ישוע המשיח:

Adonai s'fatai tif'tach ufi yagid t'hilatecha!
Ata gadol, Ata gadol v'agila bishuatecha!
Adonai s'fatai tif'tach ufi yagid et Shem Yeshua:
Imanu'el, Imanu'el haShem Yeshua haMashiach !

*Adonai, open mijn lippen en mijn mond zal de lof over U verkondigen!
U bent groot en ik verheug mij in Uw redding!
Adonai, open mijn lippen en mijn mond zal de naam van Yeshua verkondigen:
Immanuël is de naam van Yeshua haMashiach!*

Naar תהלים Tehilim [Psalmen] 51:17

ברוך אתה יי אלהינו ואלהי אבותינו
אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב
האל הגדול הגבור והנורא אל עליון גומל חסדים טובים
וקנה הכל וזוכר חסדי אבות ומביא גואל לבני בניהם
למען שמו באהבה משיח ישוע:
מלך עוזר ומושיע ומגן:
ברוך אתה יי מגן אברהם:

Baruch Ata Adonai, Eloheinu, v'Elohei Avoteinu,
Elohei Av'raham, Elohei Yitz'chaq, v'Elohei Ya'aqov,
haEl haGadol haGibor v'haNora, El El'yon, gomel chasadim tovim
veqone hakol v'zocher chas'dei avot u'mevi Go'el liv'nei v'neihem,
l'ma'an Shemo b'Ahava: Mashiach Yeshua!
Melech, Ozer uMoshi'a uMagen!
Baruch Ata Adonai, Magen Av'raham!

Geprezen zijt Gij, Eeuwige, onze G'd, en G'd van onze voorouders,
G'd van Av'raham, G'd van Yitz'chaq en G'd van Ya'aqov,
grote, machtige en ontzagwekkende G'd, hoogste G'd,
die liefdevolle weldaden bewijst, Bezitter van het heelal,
Gij die de deugden van onze voorouders in herinnering houdt
en hun kindskinderen ter wille van Uw naam
met liefde een Verlosser brengt: Mashiach Yeshua!
Koning, Helper, Redder en Beschermer!
Geprezen zijt Gij, Eeuwige, Schild van Avraham!

אתה גבור לעולם אדוני מחיה מתים אתה רב להושיע:
משיב הרוח ומוריד הגשם:
מכלכל חיים בחסד מחיה מתים ברחמים רבים סומך נופלים
ורופא חולים ומתיר אסורים ומקיים אמונתו לישני עפר:
מי כמוך בעל גבורות ומי דומה לך מלך
ממית ומחיה ומצמיח ישועה:
ונאמן אתה להחיות מתים:
ברוך אתה יי מחיה המתים:

Ata gibor l'olam, Adonai m'chaye metim Ata rav l'hoshi'a!
Meshiv haRuach umorid haGeshem!
M'chal'kel chayim b'chesed m'chaye metim b'rachamim rabim somech
nof'lim v'rofe cholim umatir asurim um'qayem emunato lishenei afar!
Mi chamocha Ba'al G'vurot, umi dome lach, Melech,
memit um'chaye umatz'miach Yeshu'a?
V'ne'eman Ata l'hachayot metim!
Baruch Ata Adonai, m'chaye haMetim!

*U bent te allen tijde machtig, Adonai, U brengt doden weer tot leven,
geweldig om te helpen!*

U laat de wind waaien en U laat het regenen!

*U zorgt met liefde voor de levenden, brengt met grote barmhartigheid doden weer tot
leven, steunt die vallen, geneest zieken, bevrijdt gevangenen en blijft trouw aan hen die
in het stof slapen!*

*Wie is als U, Adonai, over de krachten, wie is U gelijk, Koning,
die laat sterven en weer tot leven brengt, en die redding doet ontspruiten?*

U bent trouw aan Uw belofte, doden weer tot leven te brengen!

Geprezen zijt Gij, Eeuwige, die doden weer tot leven brengt!

אתה קדוש ושמך קדוש וקדושים בכל יום יהללוך:
ברוך אתה יי האל הקדוש:

Ata qadosh v'Shimcha qadosh uQ'doshim b'chol-yom y'halelucha!
Baruch Ata Adonai, haEl haQadosh!

*U bent heilig en Uw naam is heilig, en heiligen prijzen U elke dag!
Geprezen zijt Gij, Eeuwige, heilige G'd!*

נקדש את שמך בעולם כשם שמקדישים אותו בשמי מרום
ככתוב על יד נביאך: וקרא זה אל-זה ואמר
קדוש קדוש קדוש יי צבאות: מלוא כל-הארץ כבודו:
לעומתם ברוך יאמרו: ברוך כבוד יי ממקומו:
ובדברי קודשך כתוב לאמור ימלוך יי
לעולם אלהיך ציון לדור ודור הללויה:
לדור ודור נגיד גודלך ולנצח נצחים קדושתך נקדיש
ושיבחך אלהינו מפינו לא ימוש לעולם ועד
כי אל מלך גדול וקדוש אתה:
ברוך אתה יי האל הקדוש:

N'qadesh et Shimcha baOlam, k'Shem shemaq'dishim oto biSh'mei
marom, kakatuv, al yad N'vi'echa: V'qara ze el ze, v'amar:
Qadosh! Qadosh! Qadosh! Adonai Tz'va'ot! M'lo chol haAretz k'vodo!

L'umatam baruch yomeru: Baruch K'vod Adonai mim'qomo!

Uv'div'rei qod'sh'cha katuv lemor:
Yim'loch Adonai l'olam, Elohayich Tziyon l'Dor vaDor, haleluya!

L'Dor vaDor nagid god'lech, ul'netzach netzachim q'dushat'cha naq'dish,
v'shiv'chacha Eloheinu miPinu lo yamush l'olam vaEd,
ki El Melech gadol v'qadosh Ata!

Baruch Ata Adonai, haEl haQadosh!

Wij willen de heiligheid van Uw Naam in de wereld verkondigen evenals men dit doet in de hogere sferen, zoals dit door Uw profeet beschreven is: De een roept het de ander toe en zegt: Heilig, heilig, heilig is de Eeuwige Tz'va'ot, heel de aarde is vol van Zijn Majesteit!

ישעיהו Yeshayahu [Jesaja] 6:3

Elkaar beantwoordend zeggen ze: Geprezen! Geprezen de Majesteit van de Eeuwige van de plaats waar Hij is!

יעזקאל Yechez'q'el [Ezechiël] 3:12

En in Uw heilige geschriften staat het geschreven: De Eeuwige regeert voor altijd, uw G'd, Tziyon, in alle geslachten. Halleluja!

תהלים Tehilim [Psalmen] 146:10

In alle geslachten verkondigen wij Uw grootheid en in alle eeuwigheid getuigen wij van Uw heiligheid en de hulde voor U, onze G'd, zal nooit en te nimmer uit onze mond wijken, want U, onze G'd en Koning, bent groot en heilig!

Geprezen zijt Gij, Eeuwige, heilige G'd!

על הניסים ועל הפורקן ועל הגבורות
ועל התשועות ועל המלחמות שעשית
לאבותינו בימים ההם בזמן הזה:
בימי מרדכי ואסתר בשושן הבירה כשעמד
עליהם המן הרשע ביקש להשמיד להרוג
ולאבד את כל היהודים מינער ועד זקן
טף ונשים ביום אחד בשלושה עשר לחודש
שנים עשר הוא חודש אדר ושללם לבוז:
ואתה ברחמיך הרבים הפרת את עצתו
וקלקלת את מחשבתו והשבות לו גמולו בראשו:

Al haNisim v'al haPurqan v'al haG'vurot v'al haT'shu'ot, v'al haMil'chamot she'asita la'avoteinu baYamim hahem baZ'man haze. Bimei Mordechai v'Ester b'Shushan haBira, k'she'amad aleihem Haman ha'rasha, biqesh l'hash'mid laharog ul'abed et kol haY'hudim, mina'ar v'ad zaqen, taf v'nashim b'yom echad, bish'losha asar l'chodesh sh'neim asar, hu chodesh Adar, ush'lalam lavoz. V'Ata b'rachameicha harabim hefar'ta et atzato, v'qil'qal'ta et machashav'to, vahashevota lo g'mulo b'rosho!

Wij danken U, Eeuwige onze G'd, voor de wonderen, de bevrijding, de heldendaden, de hulp en krijgsverrichtingen, die U voor onze voorouders tot stand bracht in die dagen, op deze datum, in de dagen van Mordechai en Ester in de hoofdstad Shushan, toen de slechte Haman tegen hen opstond. Hij probeerde alle Joden te vernietigen, van jong tot oud, kinderen en vrouwen op één dag, op de dertiende van de twaalfde maand, dat is de maand Adar, en hun bezit te plunderen. Maar U, met Uw grote barmhartigheid, verijdelde zijn besluit, verstoorte zijn plan en liet als vergelding voor wat hij wilde, het op zijn eigen hoofd neerkomen!

U maakte dat de velen door de weinigen werden verslagen, de hoogmoedigen door de kinderen van Uw Verbond. Voor Uzelf heeft U een grote en heilige Naam gevestigd in Uw wereld; Uw volk Israël heeft U redding geschonken en een grote overwinning gegeven die tot op heden doorklinkt. Daarom werd in die dagen Purim uitgeroepen om er een vreugdevolle feestdag van te maken, waarop allen hun naasten geschenken sturen en giften geven aan de behoeftigen. Die dagen zullen we in alle generaties vieren en in herinnering houden; in elk gezin, in elk land en in elke stad. Purim zal niet in onbruik raken onder de Joden; de herinnering aan die tijd zal voor het nageslacht bewaard blijven. Zoals U wonderdaden heeft verricht voor degenen die vóór ons kwamen, doe net zo voor hun nakomelingen en red ons in onze dagen zoals hen in die tijd.

ועל־כולם יתברך ויתרומם שמך מלכנו תמיד לעולם ועד:

V'al kulam yit'barach v'yit'romam Shim'cha Mal'kenu tamid l'olam va'ed.

Voor dit alles zal Uw Naam, Koning, geprezen en hoogverheven worden, voortdurend, eeuwig en altijd.

Nu wordt met uitgespreide handen de zegen over alle aanwezigen uitgesproken.

אלהינו ואלהי אבותינו: ברכנו בברכה המשולשת בתורה
הכתובה על ידי משה עבדך האמורה מפי אהרן
ובניו כוהנים עם קדושך כאמור:

יברכך יי וישמרך:
יאר יי פניו אליך ויחנך:
ישא יי פניו אליך וישם לך שלום:
בשם ישוע משיחנו אמן:

Eloheinu v'Elohei Avoteinu, bar'chenu baB'racha haMeshuleshet baTora,
haK'tuva al y'dei Moshe Av'decha, haAmura miPi Aharon uVanav,
Kohanim Am q'doshecha ka'amur:

Y'varechecha Adonai v'Yish'm'recha.
Ya'er Adonai panav eleicha vichuneka.
Yisa Adonai panav eleicha v'Yasem l'cha Shalom.
B'Shem Yeshua M'shichenu, amen!

Onze G'd en G'd van onze voorouders, zegen ons met de in drie zinnen vermelde zegen in Uw Tora, geschreven door Uw dienaar Moshe, uitgesproken door Aharon en zijn zonen, de priesters, het U gewijde volk, zoals het geschreven staat:

*De Eeuwige zegene u en Hij behoeve u.
De Eeuwige doe Zijn aangezicht over u lichten en zij u genadig.
De Eeuwige verheffe Zijn aangezicht over u en geve u vrede.
In de naam van Yeshua, onze Messias, amen!*

Bamidbar [Numeri] 6:24

שלום רב על-ישראל עמך תשים לעולם
כי אתה הוא מלך אדון לכל-השלום:
וטוב בעיניך לברך את-עמך ישראל
בכל-עת ובכל-שעה בשלומך:
ברוך אתה יי המברך את-עמו ישראל בשלום:

Shalom Rav al Yisra'el, am'cha tasim l'olam,
ki Ata Hu Melech, Adon l'chol haShalom
v'tov b'eineicha l'varech et Am'cha Yisra'el
b'chol et uv'chol Sha'a biSh'lomecha.
Baruch Ata Adonai, haM'varech et Amo Yisra'el baShalom!

*Moge U veel vrede aan Uw volk Israël voor eeuwig schenken, want U Koning, bent Heer over alle vrede. Moge het goed zijn in Uw ogen Uw volk Israël in elke tijd en op welk uur ook te zegenen met Uw vrede!
Geprezen zijt Gij, Eeuwige, die Zijn volk Israël zegent met vrede!*

Mijn G'd, behoed mijn tong voor kwaadspreken, mijn lippen voor het spreken van bedrog. Laat mij stil zijn tegenover allen die mij vloeken, laat mij als stof zijn voor wat van dien aard ook. Stel mijn hart open voor Uw Tora en laat mij ernaar streven Uw geboden op te volgen. Verrijdel snel het plan van allen die iets kwaads tegen mij in de zin hebben en vernietig wat ze in gedachten hadden. Doe het om Uw Naam, doe het om Uw sterke macht, doe het om Uw heiligheid, doe het om Uw Tora, opdat Uw lievelingen bevrijd worden, help met Uw rechter hand en verhoor mij! Mogen de woorden van mijn mond en de overleggingen van mijn hart U welgevallig zijn, o Eeuwige, mijn Rots en mijn Verlosser! Die vrede sticht in Zijn hoge sferen moge ook vrede brengen voor ons en voor heel Israël, zegt hierop: Amen!

4. קדיש תקבל Qadish Tit'qabal - Heel Kaddisch

Na de Amida wordt door de voorlezer eerst het Qadish Tit'qabal gezegd, waarin het belijden en het onvoorwaardelijk aanvaarden van G'ds wereldleiding centraal staat alsook het prijzen en verheerlijken van hetgeen de Eeuwige voor ons betekent en de verwachting van het messiaanse koninkrijk op aarde. Het is één van de weinige gebeden in het Aramees, want het is ontstaan in de Babylonische ballingschap, toen de volkstaal het Aramees was.

יתגדל ויתקדש שמה רבא בעלמא די־ברא כרעותה
וימליך מלכותה בחייכון וביומיכון ובחיי
דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן:

Yit'gadal v'yit'qadash sh'me raba, b'al'ma di-v'ra chirute,
v'yam'lich mal'chute, b'chaiyechon uv'yomeichon, uv'chaiye
d'chol beit Yisra'el, be'agala uviz'man qariv, v'im'ru: Amen!

Verheerlijkt en geheiligd zij de Naam van de Hoogverhevene in de wereld die Hij naar Zijn welbehagen heeft geschapen; dat Hij Zijn Koninkrijk moge vestigen gedurende uw levensdagen en die van het gehele huis Israël, spoedig en binnen een zeer korte tijd. Zegt hierop: Amen!

יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא:

Y'he Sh'me raba m'vorach l'olam ul'al'mei al'maya!

De Naam van de Hoogverhevene zij geprezen in alle eeuwigheid!

יתברך וישתבח ויתפאר ויתרום
ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל
שמה דקודשא בריך הוא לעלא מן כל ברכתא ושירתא
תשבחתא ונחמתא דאמירן בעלמא ואמרו אמן:

Yit'barach v'yish'tabach v'yit'pa'ar v'yit'romam
v'yit'nase v'yit'hadar v'yit'ale v'yit'halal
Sh'me d'Qud'sha b'rich Hu, l'ela min kol bir'chata v'shirata,
tush'b'chata v'nech'mata da'amiran b'al'ma, v'imru: Amen!

Geloofd, geprezen, geroemd, verheven, hoog vereerd, verheerlijkt, verhoogd en met eerbied geprezen zij de Naam van de Allerheiligste, die lofwaardig is, verheven boven alle lof, gezang, prijslied en smeking, welke ooit in de wereld uitgesproken worden. Zegt hierop: Amen!

תתקבל צלותהון ובעותהון דכל בית ישראל
קדם אבוהון די בשמיא ואמרו אמן:
יהא שלמא רבא מן-שמיא וחיים עלינו
ועל-כל-ישראל ואמרו אמן:
עושה שלום במרומיו הוא יעשה שלום עלינו
ועל-כל-ישראל ואמרו אמן:

Tit'qabal tz'lot'hon uva'ut'hon d'chol Beit Yisra'el

Qodam Avuhon di biSh'maya, v'imru: Amen!

Y'he sh'lama raba min-sh'maya v'chayim aleinu

v'al-kol Yisra'el, v'im'ru: Amen!

Ose shalom bim'romav, Hu ya'ase shalom aleinu

v'al kol Yisra'el v'im'ru amen!

Mogen de lofprijzingen en smeekbeden van geheel Israël door de Vader in de hemel worden aanvaard. Zegt hierop: Amen!

Moge er veel vrede uit de hemel komen en leven voor ons en voor heel Israël.

Zegt hierop: Amen!

Hij Die vrede sticht in Zijn hoge sferen moge ook vrede brengen voor ons en voor heel Israël. Zegt hierop: Amen!

5. קריאת מגילה אסתר Q'riat M'gila Ester - Lezing van Megilat Ester

Voordat Megilat Ester wordt gelezen, zegt men eerst de volgende drie b'rachot [zegenspreuken]:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר קדשנו
בדמו של ישוע וציונו על מקרא מגילה:

Baruch Ata, Adonai, Eloheinu, Melech haOlam, asher qid'shanu b'damo
shel Yeshua, v'tzivanu al miq'ra M'gila.

Gezegend zijt Gij, Eeuwige, onze G'd, Koning van het heelal, die ons heeft geheiligd door het bloed van Yeshua en die ons heeft opgedragen de Megila te lezen.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם
שעשה נסים לאבותינו בימים ההם בזמן הזה אמן:

Baruch Ata, Adonai, Eloheinu, Melech haOlam, she'asa nisim la'avotenu
baYamim haHem baz'man haze, amen!

Gezegend zijt Gij, Eeuwige, onze G'd, Koning van het heelal, die wonderen heeft verricht voor onze voorouders in de dagen van weleer, in deze tijd van het jaar, amen!

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם
שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה אמן:

Baruch Ata, Adonai, Eloheinu, Melech haOlam, shehecheyanu v'qiy'manu
v'higiyanu laz'man haze, amen!

Gezegend zijt Gij, Eeuwige, onze G'd, Koning van het heelal, die ons het leven heeft geschonken en ons in staat gesteld heeft dit tijdstip te bereiken, amen!

Nu wordt door diverse mensen het verhaal van Ester gelezen, om de beurt ieder een hoofdstuk. Daarbij gaat het er rumoerig aan toe. Elke keer dat de naam Haman valt, maken de aanwezigen een hoop kabaal. Men wil de naam van die slechterik niet meer horen. Men roept daarom "boeh!" en stampet met de voeten op de grond. Kinderen nemen daarvoor een ratel mee, een zogenaamde 'Haman-draaier', en soms zelfs toeters of fluitjes. En dat alles herhaalt zich telkens weer als de naam Haman genoemd wordt.

B'racha ná het lezen van Megilat Ester:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם
האל הרב את ריבנו והדן את דיננו
והנוקם את נקמתנו והמשלם
גמול לכל אויבי נפשנו והנפרע לנו מצרינו:
ברוך אתה יי הנפרע לעמו ישראל
מכל צריהם האל המושיע:

Baruch Ata, Adonai, Eloheinu, Melech haOlam,
haEl harav et rivenu, v'hadan et dinenu,
v'hanoqem et niq'matenu, v'ham'shalem
g'mul l'chol oy'vei naf'shenu, v'hanif'ra lanu mitzareinu.
Baruch Ata, Adonai, hanif'ra l'amo Yisra'el
mikol tzareihem, haEl haMoshia!

*Gezegend zijt Gij, Eeuwige, onze G'd, Koning van het heelal,
de G'd, die voor ons de strijd voert,
die voor onze rechten opkomt, voor ons wraak neemt,
al onze aartsvijanden hun verdiende loon geeft
en voor ons onze verdrukkers straft.*

*Gezegend zijt Gij, Eeuwige, die alle tegenstanders van Zijn volk Israël straft,
de helpende G'd!*

6. פורים Se'udat Purim - Feestmaal voor Purim

Na de luidruchtige lezing van de Megila zet men de viering van het feest uitbundig voort met een feestmaal, soms tot diep in de nacht. Dat gebeurt met overdadig eten en drinken met familie en vrienden en men bedenkt elkaar met cadeautjes. Elk cadeautje dat gegeven wordt, moet in elk geval uit twee eetbare dingen bestaan. Een van die twee etenswaren is vaak het traditionele Poeriemgebak. Dit zijn driehoekige, soms met maanzaad gevulde, koekjes die ook wel 'Hamansflappen' of 'Hamansoren' worden genoemd. Het feestmaal begint met wijn en brood.

Men heft de Qidush-beker met de rechterhand op en zegt de B'racha over de wijn:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן אמין:

Baruch Ata Adonai, Eloheinu, Melech haOlam, bore p'ri haGafen, amen!

*Gezegend zijt Gij, Eeuwige, onze G'd, Koning van het heelal,
Gij die de vrucht van de wijnstok hebt geschapen, amen!*

Men zegt: לחיים L'chayim! [Op het leven!] en drinkt de beker leeg. Evenals op vrijdagavond slaan wij het ritueel wassen van de handen over omdat Yeshua in מתתיהו Matityahu [Matthéüs] 15:1-9 en Marcus 7:1-13 benadrukt, dat dit een **menselijke** traditie is, die door de rabbijnen is ingesteld, en gaan daarom direct verder met מוציא לחם Motzi Lechem, het zegenen van brood en zout.

Men breekt stukjes brood af, doopt ze in het zout of strooit er zout overheen en geeft ze door aan zijn tafelgenoten, om ze vervolgens gezamenlijk te eten. Men houdt het brood omhoog en spreekt de B'racha uit:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם
המוציא לחם מן הארץ וציונו להיות מלך הארץ אמן:

Baruch Ata, Adonai, Eloheinu, Melech haOlam,
haMotzi lechem min haAretz, v'tzivanu l'hiyot melach haAretz, amen!

*Gezegend zijt Gij, Eeuwige, onze G'd, Koning van het heelal,
die het brood uit de aarde voortbrengt*

תהלים Tehilim [Psalmen] 104:14

en die ons heeft opgedragen, het zout der aarde te zijn, amen!

מתתיהו Matityahu [Mathéüs] 5:13, Marcus 9:49-50, Lucas 14:34-35

7. Birkat haMazon - Gebed na de maaltijd

Dank te zeggen voor het eten stamt uit zeer oude tijden en berust op het Torawoord: "Gij zult eten en verzadigd worden, en als je dan naar genoeg gegeten hebt, dank dan de Eeuwige, uw G'd, voor het goede land dat Hij u gegeven heeft" (דברים D'varim [Deuteronomium] 8:10). Traditioneel wordt ook אל הנסים Al haNisim herhaald.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם
הזן את העולם כולו בטובו בחן בחסד וברחמים:
הוא נותן לחם לכל בשר כי לעולם חסדו:
ובטובו הגדול תמיד לא חסר לנו
ואל יחסר לנו מזון לעולם ועד בעבור שמו הגדול
כי הוא זן ומפרנס לכל ומטיב לכל ומכין מזון
לכל בריותיו אשר ברא:
ברוך אתה יי הזן את הכל:

Baruch Ata Adonai, Eloheinu Melech haOlam,
hazan et-haOlam kulo, b'tuvo b'chen b'chesed uv'rach'amim.
Hu noten lechem l'chol-basar, ki l'olam chas'do.
Uv'tuvo haGadol tamid lo chasar-lanu,
v'al yech'sar-lanu mazon l'olam va'ed, ba'avur sh'mo haGadol,
ki Hu zan um'far'nes lakol, umetiv lakol, umechin mazon
l'chol-b'riyotav asher bara.
Baruch Ata Adonai, hazan et-haKol!

*Gezegend zijt gij, Eeuwige, onze G'd, Koning van het heelal, die de hele wereld door
Uw goedheid, welwillendheid en ontfermende liefde van voedsel voorziet.*

U geeft aan ieder wezen voedsel, want onbepert is Uw liefde!

*Door Uw grote goedheid hebben wij nooit gebrek geleden; moge er voor ons nooit en te
nimmer gebrek aan voedsel zijn, omwille van Uw grote Naam!*

*Gij zijt het immers die allen voedsel en levensonderhoud verschaft, die allen goed doet
en voor al Uw schepselen die U geschapen hebt, de voeding verzorgt!*

Gezegend zijt Gij, Eeuwige, die allen van voedsel voorziet!

פורים שמח Purim sameach! - Vrolijk Purim!